

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova

Monitorizarea pieței angro de fructe și legume din Moldova în luna martie 2010

**Chișinău
martie 2010**

Castraveți și roșii

Odată cu sfârșitul perioadei reci a anului, cererea la legume și fructe în stare proaspătă înregistrează o evoluție constantă. Acest lucru este caracteristic cel mai des legumelor (excepție varza). Majorarea cererii are loc până toamna târziu, când sunt epuizate ultimele stocuri de legume autohtone. Legumele sunt în continuare comercializate pe piață, însă producția este de import și prețul este mai mare. Începând cu această perioadă cererea la legume în stare proaspătă se micșorează și nivelul scăzut al cererii se menține până la sfârșitul perioadei reci (cu unele mici fluctuații în perioada sărbătorilor de iarnă).

Producția expusă spre comercializare este preponderent de origine turcească. Spre comercializare au fost expuse cantități medii de castraveți și roșii de seră de origine autohtonă. Cererea la producția autohtonă a fost destul de mare, chiar dacă prețul era de circa 2 ori mai înalt. Aceasta era expusă spre comercializare de către un producător din satul Parcani.

Castraveții au fost comercializați în cantități destul de mari. În perioada precedentă spre comercializare erau propuși preponderent castraveți cu lungimea mai mare de 12 cm, dar acum sunt comercializați și castraveți cu lungimea de 9 - 12 cm. Aceștia sunt vânduți cu 10,00 lei/kg mai mult decât cei mai lungi. Castraveții sunt ambalați în cutii de carton, câte 8 - 14kg.

Conform datelor colectate de către experții AGROinform castraveții au fost comercializați permanent numai pe piața angro din Chișinău. Pe celelalte piețe acest produs fie a lipsit fie a fost comercializat doar în unele zile. După o pauză mai mare de 2 luni, în ultima săptămână a perioadei de referință castraveții au fost expuși spre comercializare și pe piețele angro din Edineț și Ungheni.

Tabelul 1. Evoluția prețurilor medii la castraveți în luna martie 2010

CASTRAVEȚI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 03.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/ Mar.2009
	Bălți	22,00	21,00	n/a	n/a	n/a	21,50	n/a
Cahul	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	21,00	20,00	21,00	21,00	23,5	20,75	-11,70	26,52
Edineț	n/a	n/a	n/a	20,00	n/a	20,00	n/a	n/a
Ungheni	n/a	n/a	n/a	20,00	n/a	20,00	n/a	n/a

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Prețul mediu la castraveți s-a menținut la un nivel stabil pe parcursul întregii perioade de referință, însă față de perioada precedentă a suferit o micșorare cu circa 11,70%. Comparativ cu aceeași lună a anului trecut, în contextul majorării prețurilor la majoritatea produselor alimentare, prețul mediu al castraveților s-a majorat cu 26,52%. Cel mai mare preț a fost înregistrat la piața angro din Chișinău la producția autohtonă, la data de 4 martie de 45,00 lei/kg, iar cel mai mic preț fiind de 20,00 lei/kg.

În Ucraina prețul mediu al castraveților a fost de 16,33 UAH/kg (25,75 lei/kg) în Copani, iar în Lvov de 13,62 UAH/kg (21,45 lei/kg). Castraveții cu lungimea de 9 – 12 cm în Polonia sunt comercializați cu un preț mediu de 1,98 EUR/kg (34,04 lei/kg).

Cantitățile de roșii expuse spre comercializare au fost foarte mari pe parcursul întregii perioade de referință. În unele zile puteau fi achiziționate angro și roșii de seră autohtone cu un preț dublu față de roșiile importate din Turcia, însă preponderent au fost comercializate roșiile turcești care s-au bucurat de o cerere mai mare.

Conform datelor colectate de către experții AGROinform roșiile au fost comercializate permanent numai pe piețele din Chișinău și Bălți. La sfârșitul perioadei de referință roșiile au fost expuse și pe piețele angro din Edineț și Cahul.

Tabelul 2. Evoluția prețurilor medii la roșiile de seră în luna martie 2010

ROȘII de SERĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	22,00	21,00	21,00	20,00	n/a	21,00	n/a
Cahul	n/a	n/a	n/a	18,00	n/a	18,00	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	21,00	20,00	19,00	19,00	22,00	19,75	-10,23	23,44
Edineț	n/a	n/a	n/a	20,00	n/a	20,00	n/a	n/a
Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

 Sursa: www.agravista.md

n/a - nu există valori.

Cel mai mare și cel mai mic preț a fost atestat la piața angro monitorizată din Chișinău (35,00 lei/kg la producția autohtonă și corespunzător 15,00 lei/kg). Prețul mediu cunoaște o diminuare constantă pe parcursul întregii perioade de referință. Față de luna trecută prețul a diminuat cu 10,23 %, iar față de aceeași lună a anului trecut prețul a crescut cu 23,44%.

În Ucraina roșiile de seră au fost comercializate cu 10,87 UAH/kg (17,15 lei/kg) în Copani și 16,00 UAH/kg (22,45 lei/kg) în Lvov. În Polonia (Bronishe) roșiile de seră puteau fi procurate cu 2,07 EUR/kg (35,62 lei/kg).

În viitorul apropiat pe piață sunt așteptați tot mai mulți producători, însă importurile nu se vor micșora deoarece cererea la roșii și castraveți va înregistra o majorare constantă.

Ardei dulci și vânătă

În luna martie, potrivit experților AGROinform, ardeii dulci și vinetele au fost comercializate angro numai pe piețele din Bălți și Chișinău. Luna curentă s-a caracterizat prin creșterea cererii la produsele date. Ținând cont de creșterea cererii, intermediarii oferă un sortiment de producție variat. Producția este de import din Turcia, de calitate înaltă.

Prețul minim (36,00 lei/kg) a fost înregistrat la 4 martie pe piața din Chișinău. Cel maxim (45,00 lei/kg) a fost înregistrat la Bălți și Chișinău în a doua jumătate a lunii. Comparativ cu luna februarie prețul mediu la ardeii dulci s-a menținut la același nivel, oscilând în limitele de până la 1%.

Însă, față de perioada analogică a anului trecut prețul mediu de comercializare a suferit o majorare de circa 54,34%. Această majorare se datorează apropierii sărbătorilor de paști, care se caracterizează de obicei prin creșterea cererii.

Tabelul 3. Evoluția prețurilor medii la ardeii dulci în luna martie 2010

ARDEI DULCI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	n/a	40,00	40,00	n/a	n/a	40,00	n/a
Cahul	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	36,00	40,00	40,00	40,00	38,75	39,00	0,64	52,34
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
---------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Vinetele, încă mai rămân a fi un produs puțin solicitat de consumatori. În perioada de referință vinetele au fost comercializate zilnic numai pe piața din Chișinău, iar la Bălți acest produs a fost comercializat doar la mijlocul perioadei analizate. Toată producția a fost de calitate înaltă, în cantități mici, importată din Turcia.

Tabelul 4. Evoluția prețurilor medii la vinete în luna martie 2010

VÂNĂTĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	n/a	30,00	35,00	n/a	n/a	32,50	n/a
Cahul	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	40,00	35,00	35,00	40,00	35,20	37,50	6,53	38,99
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

În perioada analizată, prețul minim a fost înregistrat la piața din Bălți (30,00 lei/kg), iar cel maxim la Chișinău (40,00 lei/kg). Comparativ cu luna februarie a anului curent prețurile au suferit o creștere nesemnificativă de până la 6,53%

Analizând evoluția prețurilor, putem constata, că față de aceeași perioadă a anului trecut ele au cunoscut o majorare de până la 38,99%.

Potrivit sursei de informare fresh-market în luna martie pe piața din Rusia prețul la ardeiul dulce din Israel s-a micșorat, variind între 140,00 RUR/kg (59,75 lei/kg) la începutul lunii și 80,00 RUR/kg (34,14 lei/kg) la sfârșitul lunii. Principala cauză a micșorării prețurilor, experții o consideră mărirea volumelor de produse propuse spre comercializare.

Pe piața din Polonia ardeiul dulce importat din Spania a fost comercializat la un preț mediu de 2,56 EUR/kg (44,01 lei/kg).

În perioada următoare mari schimbări în evoluția prețului de comercializare a ardeiului dulce și vinetei nu vor interveni.

Varză

Potrivit experților AGROinform, în luna martie varza a fost comercializată pe toate piețele monitorizate. Mici intensificări au fost observate începând cu a doua decadă a lunii, când condițiile climaterice prielnice au favorizat reînnoirea comerțanților pe piețele agricole. La toate piețele s-a comercializat producție de origine autohtonă, excepție a fost piața din Cahul, unde pe parcursul lunii pe lângă varza locală s-a vândut și producție de import. În această perioadă cei mai activi au fost intermediarii. Numai la piața din Chișinău și în ultima zi la Bălți varza a fost comercializată și de către producători. Pe parcursul lunii cererea a fost în creștere, cauzată de apropierea sărbătorilor de Paști și de minimalizarea rezervelor de varză ale cumpărătorilor. La toate piețele cel mai des a fost în comercializare soiul Slava.

Varza conopidă, varza brocolli au fost comercializate în cantități mici numai la piața din Chișinău, iar varza de pechin și varza roșie la Chișinău și Bălți. Din aceste tipuri de varză cea mai solicitată a fost varza de pechin, care tot mai des este folosită în alimentație. Cererea acestor produse agricole pe piața locală continuă să fie mică, însă prețul este în creștere. Pe parcursul lunii prețul de

comercializare a verzei broccoli, verzei conopidă și a verzei de pechin a crescut cu 5,00 lei/kg și a constituit corespunzător 60,00 lei/kg, 30,00 lei/kg și 18,00 lei/kg.

Pe parcursul perioadei de referință la toate piețele prețurile au fost în creștere. Comparativ cu începutul lunii, în ultima zi monitorizată prețul a crescut cu 1,00 leu/kg, excepție a fost piața din Ungheni, unde pe toată perioada varza a fost vândută cu prețul de 7,00 lei/kg. În comparație cu luna precedentă la piețele din Bălți, Chișinău și Ungheni prețul mediu de comercializare a fost în creștere într-un interval de 11,60% și 16,67%, cauzat de creșterea cererii. La Edineț prețul a rămas același, iar la Cahul a fost înregistrată o mică scădere a prețului cu 4,16%. În perioada analizată prețul minim (4,00 lei/kg) a fost înregistrat la începutul lunii la Edineț, iar prețul maxim (8,00 lei/kg) la sfârșitul lunii la Ungheni.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut prețurile au înregistrat o creștere enormă, cauzată de reducerea terenurilor cu varză în anul trecut. În martie 2009 prețul de comercializare a variat între 1,00 și 1,50 lei/kg, cauzat de ofertele mari ale verzei.

Tabelul 5. Evoluția prețurilor medii de varză în luna martie 2010

VARZĂ ALBĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/ Mar.2009
	Bălți	5,00	5,30	5,50	6,50	5,00	5,58	11,60
Cahul	5,50	5,50	5,50	6,50	6,00	5,75	-4,16	283,33
Chișinău Albișoara	5,00	5,00	5,50	6,00	4,80	5,38	12,08	276,22
Edineț	5,00	5,00	6,00	6,00	5,50	5,50	0,00	450,00
Ungheni	7,00	7,00	7,00	7,00	6,00	7,00	16,67	228,64

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Conform sursei de informație Fresh market, la piața din Rusia datorită ofertelor mari, varza albă a fost comercializată la prețul de 12,50 RUB/kg (5,34 lei/kg), mai mic cu 0,50 lei/kg față de prețul mediu din Moldova. Pe piața din Polonia varza albă a fost comercializată cu prețul mediu de 0,25 EUR/kg (4,30 lei/kg).

În perioada următoare se anticipă o mică majorare a cantităților de varză albă și apariția pe piața internă a producției de import. În a doua decadă a lunii piețele vor fi aprovizionate cu varză timpurie importată din România și Turcia. Mari schimbări în oscilația prețului de comercializare a verzei nu vor interveni.

Cartofi

În luna martie s-a activizat considerabil piața angro de produse agricole. Condițiile climaterice favorabile și creșterea cererii a activizat și producătorii autohtoni, care au scos la vânzare cartofii păstrați în depozite. Cantitățile oferite de acest produs au fost cu mult mai mari ca în perioada precedentă. Sporirea ofertei este condiționată în primul rând de creșterea sezonieră a cererii, când rezervele cartofilor la consumatori sunt spre sfârșit și se apropie timpul de plantare a cartofilor în câmp. S-a comercializat în special producție de import din Polonia, Olanda, Germania și Belarusi, au sporit și vânzările de cartofi din România. Producătorii autohtoni au fost și ei mai activi. Cele mai mari cantități de cartofi s-au comercializat ca de obicei pe piețele din Chișinău și Bălți, de unde intermediarii se aprovizionează în special cu cartofi de import și le comercializează pe celelalte piețe. Sortimentul de cartofi a devenit mai bogat. S-au comercializat în special soiurile Romano, Asterix, Raja, Impala, Dezire, Aladin, Laura, Condor, Irga, Lord, ș.a.

Activizarea producătorilor autohtoni a determinat o diminuare a prețului pe piețele din Chișinău și Edineț, unde cartoful autohton se comercializa în cantități mai mari ca în perioada precedentă.

Calitatea cartofului comercializat este diferită în special celui autohton, pe când cel de import este net superior celui local.

În perioada de referință oscilațiile prețului au fost mai frecvente doar în piața din Bălți încadrându-se între 3,80 și 4,50 lei/kg. Cele mai stabile prețuri s-au înregistrat pe piața din Chișinău, unde pe parcursul întregii perioade cartofii s-au comercializat la un preț mediu de 5,00 lei/kg. Cele mai mici prețuri au fost înregistrate la Bălți (3,80 lei/kg), iar cele mai înalte la Ungheni (6,00 lei/kg).

Comparativ cu luna februarie descreșterea prețului pe piețele din Chișinău și Edineț a constituit 4,76% și 5,56% corespunzător. Pe celelalte piețe prețurile au fost în creștere într-un interval de 4,76 – 8,91%. Dacă să facem comparație cu perioada analogică din anul trecut observăm, că situația este identică celei din luna februarie, când de asemenea pe toate piețele prețurile au fost în creștere. Cea mai mică creștere fiind înregistrată la Cahul cu 16,67%, iar cea mai mare la Ungheni cu 62,72%.

Tabelul 6. Evoluția prețurilor medii la cartofi în luna martie 2010

CARTOFI								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	3,80	4,50	4,50	4,30	3,93	4,28	8,91
Cahul	5,50	5,00	5,00	5,50	5,00	5,25	5,00	16,67
Chișinău Albișoara	5,00	5,00	5,00	5,00	5,25	5,00	-4,76	19,62
Edineț	4,50	4,50	4,00	4,00	4,50	4,25	-5,56	39,34
Ungheni	5,00	6,00	6,00	5,00	5,25	5,50	4,76	62,72

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Prețurile de la sfârșitul perioadei pe piețele interne au fost destul de înalte, ajungând până la 5,00 – 6,00 lei/kg pentru cel de import și 3,80 - 4,50 lei/kg pentru cartoful autohton, pe când în Polonia, principalul furnizor de cartofi de import, prețurile au fost de 0,50 – 0,80 zł/kg (2,20 – 3,53 lei/kg) iar producția de calitate superioară se propunea cu 0,80 – 1,00 zł/kg (3,53 – 4,41 lei/kg) aceste prețuri fiind ceva mai mari ca în luna februarie.

Potrivit sursei de informație fresh-market cartofii în Polonia se vor scumpi și în continuare. În condițiile când producția noastră autohtonă se diminuează și dependența pieței noastre devine tot mai mare de importul din Polonia, devine clar că și pe piața locală se așteaptă o majorare a prețului la acest produs. Trebuie de ținut cont că în timpul apropiat pot apărea pe piață și cartofi de import din recolta nouă, care de asemenea vor fi la un preț destul de înalt.

Ceapă

Ceapa galbenă în luna martie a fost comercializată pe toate piețele monitorizate. Potrivit experților AGROinform pe parcursul acestei luni cantitățile de ceapă galbenă au fost în creștere. La 15 martie piața din Bălți a fost suprasaturată de acest produs. Experții afirmă că 80% din producție a fost de import (Polonia, Olanda, România, Belarusia, Transnistria). Producția autohtonă a fost expusă pe piețe, dar în cantități mici. Calitatea producției a fost înaltă, cu un aspect comercial plăcut.

În perioada de referință oscilațiile prețului au fost mai frecvente doar pe piața din Bălți, și s-au încadrat între 5,00 și 10,00 lei/kg. Prețul maxim (12,00 lei/kg) a fost înregistrat pe piața din Ungheni la data de 25 martie. Cel mai mic preț (5,00 lei/kg) a fost înregistrat la data de 4 martie pe piața din Bălți. Cel mai stabil preț minim a fost înregistrat pe piața din Chișinău și Edineț (9,00 lei/kg).

Valoare cea mai mică a prețului mediu (8,00 lei/kg) a fost înregistrată pe piața din Bălți, iar cea mai înaltă valoare pe piața din Ungheni (10,75 lei/kg).

Comparativ cu luna februarie, pe piața din Chișinău și Edineț, prețul mediu în această perioadă a avut tendința de micșorare, cu 5,13% și respectiv cu 11,36%. Această micșorare se datorează majorării ofertei de ceapă galbenă pe piață. Pe celelalte piețe prețul mediu s-a majorat în limitele de 2,38 – 6,67 %.

Față de aceeași perioadă a anului 2009 prețul acestui produs a înregistrat o majorare considerabilă. Cea mai mare abatere a fost înregistrată pe piața din Edineț, unde acesta s-a majorat de 3 ori.

Tabelul 7. Evoluția prețurilor medii la ceapa galbenă în luna martie 2010

CEAPĂ GALBENĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	5,00	8,00	9,00	10,00	7,50	8,00	6,67
Cahul	8,00	9,00	9,00	9,00	8,38	8,75	4,42	250,00
Chișinău Albișoara	9,00	9,00	9,00	10,00	9,75	9,25	-5,13	253,05
Edineț	10,00	9,00	10,00	10,00	11,00	9,75	-11,36	311,39
Ungheni	10,00	11,00	11,00	11,00	10,50	10,75	2,38	290,91

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Pe piața din Chișinău în luna de referință a fost propusă spre vânzare ceapă albă și roșie. Comparativ cu luna precedentă schimbări esențiale nu au fost înregistrate. Excepție a fost că atât ceapa albă cât și cea roșie la data de 4 martie au lipsit. Pe piața din Bălți în această perioadă și-a făcut apariția și ceapa roșie, fiind comercializată în cantități mici de către un singur intermediar.

Cel mai mic preț la ceapa roșie a fost înregistrat pe piața din Bălți (9,00 lei/kg), iar cel mai mare preț pe piața din Chișinău (25,00 lei/kg), la data de 4 martie.

Prețul de comercializare pentru ceapa albă a oscilat între 13,00 și 15,00 lei/kg.

În perioada următoare schimbări esențiale la comercializarea acestor produse nu se prevăd.

Ciuperci

În perioada de referință ciupercile Păstrăv și Champinion au fost propuse spre comercializare săptămânal doar pe piața agricolă angro din Chișinău. Aceste produse pe celelalte piețe monitorizate de AGROinform au fost comercializate doar en - detail, cauza fiind cererea mică datorită puterii de cumpărare reduse a populației din aceste regiuni.

Tabelul 8. Evoluția prețurilor medii la ciuperci în luna martie 2010

CIUPERCI								
Piața Chisinau "Albișoara"	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Păstrăv	40,00	42,00	35,00	30,00	31,00	34,00	9,68
Champinion	50,00	50,00	40,00	35,00	51,33	58,33	1,64	116,05

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Luna martie pentru ciupercile Champinion și Păstrăv se caracterizează prin oscilații mari a prețului, datorită creșterii cererii și a ofertei, iar prețul a avut o tendință de micșorare. Dacă la începutul lunii un kilogram de ciuperci Champinion a fost de 50,00 lei, până la sfârșitul lunii acesta a coborât la 35,00 lei. La ciupercile Păstrăv prețul s-a micșorat de la 40,00 lei/kg până la 30,00 lei/kg. Operatorul de

monitorizează piața din Chișinău argumentează această descreștere a prețului prin apariția mai multor producători agricoli.

În perioada analizată prețul minim (35,00 lei/kg) la ciupercile Champignon a fost înregistrat la data de 25 martie, iar cel maxim (52,00 lei/kg) la 11 martie. La ciupercile Păstrăv prețul maxim a fost de 42,00 lei/kg, iar cel minim de 30,00 lei/kg.

Comparativ cu aceeași lună a anului precedent prețul mediu s-a majorat cu 116,05%, însă comparativ cu luna februarie prețul mediu s-a majorat cu 13,64%.

Rădăcinoase

Morcov

Luna martie s-a caracterizat prin majorarea cantităților de morcov comercializate pe piețele monitorizate, mai ales în a doua și a treia decadă. S-a comercializat în special producție de import din Polonia și Belarusi. În a doua jumătate a lunii la piața din Bălți în comercializare a apărut și morcovul olandez, care s-a evidențiat prin ambalaj și procentul mic de impurități. Producția autohtonă a fost întâlnită pe toată perioada monitorizată la piața din Chișinău și spre sfârșitul lunii la Ungheni. Cele mai mari cantități de morcov s-au comercializat la piețele din Chișinău și Bălți, unde cantitățile de morcov s-au mărit în comparație cu luna precedentă de 1,5 – 2 ori. Calitatea producției cât și dimensiunile au fost diferite. Cei mai activi au fost intermediarii, care au comercializat mai mult de 90% din producția totală.

Tabelul 9. Evoluția prețurilor medii de morcov în luna martie 2010

MORCOV								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	6,00	6,50	6,50	6,50	6,12	6,38	3,43
Cahul	6,50	6,50	6,50	6,50	7,15	6,50	-10,34	100,00
Chișinău Albișoara	7,00	6,00	6,50	6,50	6,62	6,50	-1,81	78,08
Edineț	8,00	6,50	6,00	6,00	7,87	6,03	-87,29	299,40
Ungheni	8,00	9,00	9,00	8,00	8,75	8,50	-2,85	152,26

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Faptul că la toate piețele cantitățile de morcov s-au mărit, a determinat o mică scădere a prețului la toate piețele, cu excepția pieței din Bălți. În această perioadă oscilațiile prețului la toate piețele au fost diferite. La Ungheni și Cahul prețul de comercializare al morcovului la sfârșitul lunii a fost identic cu cel de la începutul lunii, datorită ofertei constante pe toată perioada monitorizată. La Chișinău și Edineț pe parcursul lunii prețul s-a micșorat, din cauza creșterii ofertei de morcov. Cu toate că la piața din Bălți cantitățile de morcov în a doua jumătate s-au mărit aproximativ de 2 ori, spre sfârșitul lunii prețul s - a majorat cu 0,50 lei/kg, datorită creșterii cererii. Piața din Bălți aprovizionează cu produse agricole aproape toată zona de nord a țării. Conform experților AGROinform cel mai mare preț (9,00 lei/kg) a fost înregistrat la Ungheni, unde oferta era mică, iar cel mai mic preț (6,00 lei/kg) la Bălți, Chișinău și Edineț.

Comparativ cu luna precedentă la toate piețele monitorizate, cu excepția celei din Bălți, prețul a fost în scădere, datorită majorării cantităților de morcov în această perioadă. La Chișinău, Ungheni și Cahul prețul a fost în scădere într-un interval de 1,81 și 10,34%. Cea mai mare scădere a prețului (87,29%) a fost înregistrată la Edineț, cauzată de creșterea volumului de producție pe piață și micșorării cererii la acest produs. Numai la piața din Bălți prețul a fost în creștere (3,43%), în legătură cu majorarea prețului la morcovul de origine olandez.

În comparație cu aceeași perioadă a anului 2009 pe toate piețele, prețurile au fost în creștere. Cea mai mică abatere de preț a fost înregistrată la Chișinău (78,08%), iar cea mai mare la Edineț (299,49%). Acest caz se lămurește prin faptul că în anul curent s-au mărit cantitățile de morcov de import, iar în martie 2009 s-a vândut producția obținută în anul 2008 când recolta globală de morcov a fost net superioară față de anul 2009, iar prețul mediu a variat între 1,50 lei/kg și 2,00 lei/kg.

Pe piața din Polonia, morcovul a fost comercializat la prețul mediu de 0,33 EUR/kg (5,01 lei/kg). Pe piața din Rusia morcovul autohton și morcovul de import a fost comercializat la prețul mediu de 18,88 RUB/kg (8,07 lei/kg), cu aproximativ 3,00 RUB/kg mai mult față de luna februarie curent, cauzat de fluxul mare de morcov importat din mai multe țări europene.

Pentru următoarea perioadă (martie) se preconizează o creștere a cantităților producției de import pe piețele angro din Moldova, care va contribui la majorarea treptată a prețului mediu.

Sfeclă de masă

În perioada de referință sfecla roșie a fost expusă în comercializare pe toate piețele monitorizate, excepție a fost piața din Ungheni, unde de mai multe luni se comercializează numai cu amănuntul. Mai mult de 70% din producția totală a fost de origine poloneză și belorusă.

Tabelul 10. Evoluția prețurilor medii de sfeclă roșie în luna martie 2010

SFECLĂ DE MASĂ								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	6,00	6,50	7,00	7,00	6,38	6,63	3,92
Cahul	6,50	6,50	6,50	6,50	6,37	6,50	2,04	225,00
Chișinău Albișoara	6,00	6,00	5,00	6,00	6,12	5,75	-6,04	134,03
Edineț	7,00	6,00	6,00	6,00	7,75	6,25	-19,35	380,76
Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Cele mai mari cantități de producție importată au fost comercializate pe piețele din Chișinău și Bălți. Producția autohtonă a ocupat un segment foarte mic de piață și s-a comercializat mai mult la Chișinău și în cantități mai mici la Bălți. Mici intensificări la comercializarea producției au fost înregistrate începând cu a doua jumătate a lunii, când condițiile climatice au favorizat reîntoarcerea pe piață a comercianților. Comparativ cu prima jumătate a lunii cererea a fost în creștere. Calitatea producției expusă pe piață a fost medie cu dimensiuni diferite. Toată producția a fost comercializată de către intermediari. S-a vândut producție de formă cilindrică și rotundă. Atât cererea, cât și cantitățile mari de producție importată au contribuit la formarea prețului de comercializare a sfeclii roșii. În perioada de referință mari intensificări în evoluția prețurilor nu au intervenit. La majoritatea piețelor prețul mediu a oscilat între 6,00 și 7,00 lei/kg. Pe parcursul lunii la Bălți prețul mediu a crescut cu 1,00 leu, iar la Edineț a scăzut cu 1,00 leu. La Chișinău și Cahul prețul a fost constant.

Comparativ cu luna precedentă la piețele din Chișinău și Edineț s-a înregistrat o scădere a prețului cu 6,04% și corespunzător 19,35%, datorită cantităților mici de sfeclă roșie expusă spre comercializare în luna februarie. O creștere minimă a prețului a fost sesizată la piețele din Bălți și Cahul, unde prețul a crescut respectiv cu 3,92% și 2,04%, favorizat de creșterea producției de import.

În comparație cu luna martie 2009 prețurile au înregistrat o creștere enormă la toate piețele. Operatorii de piață menționează, că această situație s-a creat ca rezultat al ofertelor mari de producție importată și a prețului mic cu care a fost comercializată sfecla roșie în luna februarie 2009.

La piața din Polonia sfecla roșie a fost comercializată cu prețul mediu de 0,2 EUR (3,44 lei/kg), iar în Rusia de 8,75 RUB/kg (3,65 lei/kg).

În perioada următoare se preconizează o creștere minimă a producției de import. Prețul de comercializare a sfeclei va fi la nivelul ultimei monitorizări a lunii martie.

Fructe

Mere

În luna martie comercializarea merelor autohtone la export a diminuat considerabil, deoarece producție depozitată a rămas în cantități mici. Astfel, o parte din intermediari și-au direcționat activitatea la reexportul merelor din Serbia și Polonia, în Rusia. Prețurile la merele din Moldova destinate exportului, la cel mai răspândit soi Idared practic au fost aceleași ca și la sfârșitul perioadei precedente în jur de 6,00 lei/kg. O parte din producția cu o calitate mai inferioară a fost exportată de intermediarii mici în România și Ucraina.

În luna martie merele au fost comercializate stabil în toate piețele monitorizate. Sortimentul a fost practic același ca în perioada precedentă (Golden Delicious, Idared, Renet Simirenco, Richared Delicious, Mantuaner, Florina). S-au comercializat mere diferite atât după calitate cât și după preț. Oferta a variat între medie și mică. Merele de import pe piața angro lipsesc.

La comercializarea merelor au participat preponderent intermediarii. În perioada dată oscilațiile la preț au fost caracteristice pentru toate piețele. Cele mai mici prețuri au fost înregistrate la Edineț, care variau între 3,50 și 4,50 lei/kg, în celelalte piețe prețurile au oscilat între 5,00 și 6,00 lei/kg. Comparativ cu perioada precedentă prețurile au crescut pe toate piețele, excepție făcând piața din Edineț, unde prețul a scăzut cu 18,03%. În luna precedentă producătorii au încercat să majoreze prețurile, dar cererea nu prea mare și temperaturile ce sunt în creștere a făcut ca producătorii să mai scadă din preț pentru a-și putea comercializa producția. Creșterea cea mai mare a fost înregistrată la Ungheni cu 10,00%, iar la Bălți prețul mediu a fost același ca și în perioada precedentă.

Comparativ cu perioada analogică a anului trecut prețurile au crescut pe majoritatea piețelor.

Tabelul 11. Evoluția prețurilor medii la mere în luna martie 2010

MERE								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/ Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	5,00	5,00	5,00	6,00	5,25	5,25	0,00
Cahul	5,00	6,00	5,00	5,00	5,00	5,25	5,00	16,67
Chișinău Albișoara	5,00	5,00	5,00	6,00	5,13	5,25	7,46	23,53
Edineț	4,50	4,00	4,00	3,50	4,88	4,00	-18,03	52,09
Ungheni	5,00	5,00	6,00	6,00	5,00	5,50	10,00	57,14

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Potrivit sursei de informație fresh-market în luna ianuarie pe piețele angro din Polonia merele de soiul Idared, destinate exportului și păstrate în frigidere obișnuite se comercializau la începutul perioadei la un preț mediu de 0,15 - 0,17 EUR/kg (2,60 – 2,95 lei/kg), iar spre sfârșitul perioadei cu 0,11 – 0,12 EUR/kg (1,86 – 2,03 lei/kg), astfel înregistrând o micșorare a prețului. Merele de soiurile Gala, Golden Delicious păstrate în frigidere cu atmosferă controlată, spre sfârșitul perioadei se comercializau cu 0,25 – 0,30 EUR/kg (4,23 – 5,07 lei/kg). Astfel, avantajele implementării tehnologiilor avansate la păstrare sunt evidente. Pe piața din Moscova merele din Polonia (principalul concurent al producției moldovenești) se comercializează la un preț de 28,00 RUB/kg.

Struguri de masă

În luna curentă strugurii au fost comercializați zilnic numai pe piețele din Bălți și Chișinău. S-a vândut preponderent producție de import din Peru, cât și autohtonă de soiurile Moldova, Cutuzov și Suruceni. Cantitatea de struguri autohtoni pe piață a continuat să scadă, ceea ce a condiționat o majorare a prețurilor la acest produs. Producția de import a fost de calitate înaltă cu un aspect comercial plăcut, iar cea autohtonă de calitate bună. Toată producția a fost comercializată doar de intermediari.

În perioada de referință prețul minim la strugurii albi de masă, a fost înregistrat la Chișinău (18,00 lei/kg, producție autohtonă), iar prețul maxim (50,00 lei/kg), producție de import. Prețul la strugurii roșii de masă a oscilat între 15,00 lei/kg (producție autohtonă, soiul Cutuzov) și 50,00 lei/kg producție de import.

În comparație cu luna precedentă, prețul mediu a înregistrat o majorare esențială, ca rezultat al micșorării cantității de struguri autohtoni expuși spre vânzare și majorării cantității strugurilor de import.

Tabelul 12. Evoluția prețurilor medii la strugurii de masă în luna martie 2010

STRUGURI DE MASĂ								
Piața Chișinău	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Aalbi de masă	50,00	45,00	45,00	48,00	27,00	47,00	74,07
Roșii de masă	50,00	45,00	40,00	48,00	19,00	45,75	140,7	122,0
Kiș miș	40,00	40,00	35,00	40,00	37,50	38,75	3,33	0,00

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valor

Strugurii Moldova au fost comercializați în cantități medii. Preponderent producția a fost comercializată de intermediari, dar pe piață au și-au expus producția și producătorii. Cel mai mare preț 20,00 lei/kg a fost înregistrat la piețele din Chișinău și Bălți, iar cel mai mic (15,00 lei/kg) la Chișinău. În comparație cu luna precedentă la piața din Bălți s-a înregistrat o majorare a prețului cu 11,11%. La piața din Chișinău în a doua jumătate a lunii prețul mediu a scăzut cu 1,00 lei/kg, cauza fiind creșterea ofertei la acest produs.

În comparație cu aceeași perioadă a anului trecut, prețul mediu a crescut de 2 ori la piața din Bălți, cauza fiind micșorarea considerabilă a cantității de struguri propusă spre comercializare.

Tabelul 13. Evoluția prețurilor medii la strugurii Moldova în luna martie 2010

STRUGURI DE MASĂ MOLDOVA								
Piața	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar.2010/Feb.2010	Mar.2010/Mar.2009
	Bălți	20,00	20,00	20,00	20,00	18,00	20,00	11,11
Cahul	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Chișinău Albișoara	20,00	20,00	17,00	16,00	18,75	18,25	- 2,66	23,31
Edineț	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Ungheni	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Sursa: www.agravista.md

* n/a - nu există valori

Conform sursei de informare fresh-market, la piața din Rusia prețul mediu la strugurii albi și roșii de masă s-a micșorat, datorită apariției unei cantități mai mari de struguri din Africa de Sud. Prețul mediu la strugurii albi de masă a fost de 105,00 RUB/kg (44,81 lei/kg), iar la strugurii roșii de masă - 80,00 RUB/kg. (34,14 lei/kg).

Pentru următoarea perioadă producția de import va fi oferită în cantități mai mari, însă prețurile se vor menține la nivel ridicat datorită cererii mai mari către sărbătorile de paști.

Banane și citrice

Dacă în perioadele precedente comercializarea bananelor și citricilor avea loc în mod constant, în ultimele două luni pe piață s-a format un deficit de banane. Acest lucru a fost cauzat de cererea foarte mare de pe piața noastră și deficitul de banane format în portul de la Odessa, unde tirurile moldovenești puteau sta în rând câte 3-4 zile ca să fie încărcate cu producție. Din a doua săptămână a perioadei de referință situația constant revine la normal. Cererea la banane și citrice înregistrează diminuare, însă totuși rămâne a fi mare. La citrice situația este stabilă, deoarece sunt importate din mai multe țări și pe căi diferite, situație opusă în cazul bananelor, care sunt importate exclusiv din Ecuador, prin portul de la Odessa.

Comercializarea bananelor și a citricilor a avut loc permanent numai la piețele din Chișinău și Cahul. În curând ele vor fi comercializate și pe celelalte piețe monitorizate. Pe piețele menționate sunt comercializate banane de o singură marcă „Chiquita”, această situație se explică prin preț mai mic față de marca „Dole” și altele, însă calitatea nu diferă cu mult. Cel mai mare și cel mai mic preț de comercializare a fost înregistrat la piața angro din Cahul (21,00 lei/kg și respectiv 16,00 lei/kg). Prețul mediu a crescut cu 37,24% față de perioada de referință precedentă, iar față de luna martie 2009 s-a majorat cu 22,11%.

Prețul la banane s-a majorat și pe piețele internaționale, în Polonia (Bronishe), prețul mediu în luna martie a fost de 0,98 EUR/kg (16,93 lei/kg). În Ucraina bananele au fost comercializate în medie cu 11,6 UAH/kg (18,29 lei/kg) la Copani și cu 13,00 UAH/kg (20,50 lei/kg) pe piața din Lvov.

Portocalele au fost comercializate în cantități mari, originea producției este aceeași (Egipt, Turcia și Spania). Prețurile înregistrează mici fluctuații, care nu au nici un efect asupra cererii și ofertei. Conform datelor furnizate de către experții AGROinform, cel mai mare preț la portocale a fost atestat la piața angro din Cahul, la data de 11,18 și 25 martie de 18,00 lei/kg. Cel mai mic preț s-a înregistrat la piața angro din Chișinău de 13,00 lei/kg la data de 25 martie, aceasta se explică prin stocurile mari ale intermediarilor. Acești intermediari sunt nevoiți să comercializeze producția cu un preț mai mic pentru a epuiza stocurile întru evitarea alterării fructelor, ca ulterior iarăși să opereze cu prețuri mai mari. Față de perioada analogică a anului trecut prețul mediu a înregistrat o majorare cu 26%.

Conform datelor oferite de colegii noștri din Polonia și Ucraina, portocalele au fost comercializate cu 0,94 EUR/kg (16,16 lei/kg) în Bronishe, iar în Copani cu 9,31 UAH/kg (14,68 lei/kg) și 10,50 UAH/kg (16,55 lei/kg) în Lvov.

Tabelul 14. Evoluția prețurilor medii la banane, portocale și lămâi în luna martie 2010.

BANANE ȘI CITRICE								
Piața Chișinău, Albișoara	Preț mediu angro, lei/kg						Abatere, %	
	J. 04.03.10	J. 11.03.10	J. 18.03.10	J. 25.03.10	Feb. 2010	Mar. 2010	Mar./ Feb.	Mar.2010/ Mar.2009
	Banane	19,46	18,91	17,29	17,02	13,24	18,17	37,24
Portocale	15,00	16,00	16,00	16,00	16,67	15,75	-5,52	26,00
Lămâi	16,00	16,00	17,00	16,00	15,33	16,25	6,00	20,37

Sursa: www.agravista.md
n/a - nu există valori

Lămâile sunt comercializate în cantități medii pe tot parcursul anului. Perioada de referință nu se deosebește practic cu nimic față de celelalte. Sunt înregistrate unele mici fluctuații de preț, care nu au

nici un efect asupra cantităților comercializate. Deoarece în comparație cu anul trecut prețurile la toate produsele agro-alimentare au înregistrat o majorare inclusiv și la lămâi. Față de aceeași perioadă a anului trecut prețul mediu la lămâi s-a majorat cu 20,37%.

În luna martie cel mai mare preț la lămâi a fost înregistrat la piața angro din Bălți, de 20,00 lei/kg la data de 11 martie, iar cel mai mic a fost atestat la piața angro din Chișinău pe parcursul întregii perioade de referință.

Lămâile au fost comercializate cu 1,19 EUR/kg (20,49 lei/kg) în Polonia (Bronishe), iar în Ucraina cu 9,81 UAH/kg (15,47 lei/kg) în Copani și 10 UAH/kg (15,77 lei/kg) în Lvov.

În următoarea perioadă schimbări esențiale nu se anticipă, însă odată cu apariția fructelor și pomușoarelor timpurii cererea la banane și citrice va înregistra o diminuare.